

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-3/18/1407

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni õigusdirektor Raavo Palu peadirektori ülesannetes
Otsuse tegemise aeg ja koht	03.07.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.05.2018 (registreeriti inspektsioonis 23.05.2018)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 11.05.2018 menetluse algatamata jätmise otsus nr 2.1.-1/18/954
Vaide esitaja	Eraisik I
Vaide esitaja esindaja	Eraisik II MTÜ „Toetav Abi“ aadress: Turu 56, Tartu

RESOLUTSIOON:

**Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel
otsustan:**

jätta vaie rahuldamata

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

13.04.2018 registreeriti Andmekaitse Inspektsioonis Eraisik I volitatud esindaja MTÜ „Toetav Abi“ esitatud kaebus, mille kohaselt Creditinfo Eesti AS kuvab rohkem kui 10 aastat vanu võlgu kehtivate maksehäirete all. Kaebuse kohaselt on Eraisikul I alates märtsist 2008 võlg SMS Kiirlaen OÜ ja Era Liisingu Inkassoteenused ees AS ees.

Vaide esitaja märkis kaebuses, et AKI maksehäirete avaldamise juhendi § 4 toob välja, et aegumistähtaeg on arvates nõude sissenõutavaks muutumisest 10 aastat. Kaebuse esitaja leidis, et seega ei tohiks Eraisikul I kehtivate maksehäirete all olla ühtegi maksehäiret, vaid võlgnevused peaksid olema lõpetatud maksehäirete all.

Kaebuse esitaja palus inspeksioonil teha Creditinfo Eesti AS-le ettekirjutus, millega mitte näidata Erasiku I, võlgnevusi SMS Kiirlaen OÜ ja Era Liising Inkassoteenused AS ees kehtivate maksehäirete all, vaid lõpetatud maksehäirete all.

11.05.2018 jättis inspeksioon menetluse algatamata järgmiste põhjendustega:

Esitasite kaebuse Creditinfo Eesti AS peale seoses Erasiku I maksehäirete avalikustamisega maksehäireregistris. Avalikustatud on SMS Kiirlaen OÜ ja Era Liising Inkassoteenused AS laenu 2008.a märtsist. Taotlete, et inspeksioon teeks ettekirjutuse ja kohustaks Creditinfo Eesti AS-i viima andmed kehtivate maksehäirete alt lõpetatud maksehäiretesse, teeks soovitusi ja ettepanekuid seaduse ning maksehäirete juhendi paremaks rakendamiseks ning hoiataks nende mittetäitmise eest.

Selgitan, et Andmekaitse Inspeksioon kontrollib üksnes võlaandmete avalikustamise ja edastamise vastavust isikuandmete kaitse seaduse nõuetele. Inspeksioonil ei ole pädevust hinnata, kas isikute võlanõuded võlausaldaja ees on tekkinud õiguspäraselt või mitte, millest nõuded koosnevad, kas võlgnevus on reaalselt likvideeritud või mitte, kas nõue on aegunud, kuidas seda sisse nõutakse vms, sest tegemist on lepingusuhetest tulenevate vaidlustega. Eraõiguslike isikute vaheliste lepinguliste vaidluste lahendamine on kohtu pädevuses.

Sarnasele järeldusele jõudis ka Tallinna Halduskohus 22.03.2011 otsuses nr [3-10-994](#). Nimetatud otsuses leidis kohus, et Andmekaitse Inspeksioonil puudub seadusest tulenev pädevus lepingusuhetest tulenevate vaidluste lahendamiseks, sealhulgas neile hinnangu andmiseks. Kohus märkis, et Andmekaitse Inspeksioon on riiklik järelevalveasutus, kelle pädevusse kuulub isikuandmete kaitse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgimise kontrollimine ja nendest tulenevate rikkumiste menetlemine.

Viitate kaebuses, nagu annaks inspeksiooni maksehäirete juhendis nimetatud võlanõude aegumise 10-aastane tähtaeg aluse samal tähtajal lõpetada maksehäire avalikustamine. Nii see siiski ei ole. Juhendi §-s 4 on küll selgitatud, et inspeksioon lähtub täitmata kohustuste puhul 10-aastasest aegumistähtajast, kuid avalikustatud võib võlg olla 13 aasta vältel. Seda seetõttu, et mitte asetada kohustuse täitnud isikuid ebavõrdsesse olukorda (kuivõrd isikuandmete kaitse seaduse § 11 lg 7 punkt 4 lubab nõude täitmisest veel 3 aasta jooksul andmeid avaldada). Antud seisukohta toetab ka Riigikohtu 12.12.2011 otsus nr 3-3-1-70-11.

Kaebuses esitatust järeldub, et võlgnik ei ole võlga tasunud ning võlaandmeid ei ole maksehäireregistris avalikustatud üle 13 aasta. Seega ei ole võla avalikustamisega rikutud isikuandmete kaitse seaduse nõudeid.

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

Haldusakti või toimingu sisu:

AKI 11.05.2018 nr 2.1.1/18/954 vastus, millega jäeti menetlus alustamata.

Taotlus

Tühistada haldusakt ja teha uus otsus, millega menetlus algatada

Põhjendus

TsÜS § 157 toob välja, et jõustunud kohtuotsusega tunnustatud nõude aegumistähtaeg on 10 aastat. AKI „Maksehäirete avaldamise juhend“ § 4 ütleb selgelt, et AKI lähtub olukorras kus kohustus on täitmata, kuid aegunud, maksimaalselt 13. aastast arvates nõude sissenõutavaks muutmiseks ja IKS § 11 lg 7 p 4 lubab nõude täitmisest veel 3 aasta jooksul andmeid avaldada. Seega leiame, et peale aegumist (10 aastat) ei saaks ega tohiks olla nõue kehtivate maksehäirete all vaid lõpetatud maksehäiretes ja seda siis 3 aastat, mis on igati loogiline, sest aegunud nõue ei saa olla kehtiv ning võlgnikul ei lasu kohustust seda tasuda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Olen tutvunud ja läbi vaadanud Teie 13.04.2018 esitatud kaebuse, 11.05.2018 inspektsiooni menetluse algatamata jätmise otsuse ja Teie 23.05.2018 esitatud vaide nr 23 ning leian, et menetluse algatamata jätmine oli põhjendatud. Oma otsus tuginen järgnevale:

Nagu ka menetluse algatamata jätmise teates Teile selgitati, siis *kontrollib inspektsioon üksnes võlaandmete avalikustamise ja edastamise vastavust isikuandmete kaitse seaduse nõuetele. Inspektsioonil ei ole pädevust hinnata, kas isikute võlanõuded võlausaldaja ees on tekkinud õiguspäraselt või mitte, millest nõuded koosnevad, kas võlgnevus on realselt likvideeritud või mitte, kas nõue on aegunud, kuidas seda sisse nõutakse vms, sest tegemist on lepingusuhetest tulenevate vaidlustega. Eraõiguslike isikute vaheliste lepinguliste vaidluste lahendamine on kohtu pädevuses.* Seega puudub inspektsioonil pädevus kontrollida ja anda hinnanguid, kas tegemist on lõpetatud või lõpetamata maksehäirega. Inspektsioon saab kontrollida ainult isikuandmete avalikustamise õiguspärasust/lubatavust, mille vastu antud juhul ei ole eksitud.

Siiski pean Teile vajalikuks selgitada, et aegumine ei tulene otse seadusest, vaid aegumist kohaldab vastavalt seadusele kohus. Samuti hindab kohus asjaolusid igal juhul eraldi. Ka ei tähenda võimalik nõude aegumine, et sellega seoses oleks lõppenud võlausaldaja nõue või sellele vastav võlgniku kohustus. Aegumine võimaldab võlgnikul keelduda oma kohustuse täitmisest, kuid see ei muuda kohustust olematuks (maksehäiret lõppenuks). Sellisele järeldusele on jõudnud kohus ka asjas nr 2-15-7038.

Nagu Teie pöördumisest võib aru saada, siis ei ole vaidlust selles, et võlgnevus on jätkuvalt tasumata. Samuti ei nähtu, et kohtu kaudu oleks nõutud aegumise kohaldamist. Seega kohustus on jätkuvalt täitmata/võlg tasumata ning sellisel juhul on tegemist lõpetamata maksehäirega ehk siis võlg ei ole muutunud olematuks, kuigi võite keelduda selle tasumisest. Seega puudub Teil õigus nõuda tasumata võla kandmist lõpetatud maksehäirete alla, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

Lugupidamisega

Raavo Palu
õigusdirektor
peadirektori ülesannetes